

اصول و مبانی ماسک و گریم

رشته نمایش

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخص آموزش فنی و حرفه ای

شماره درس ۳۸۵۵

میهن، مهین

۷۹۲

الف ۵۷۸م / اصول و مبانی ماسک و گریم / مؤلفان : مهین میهن... [و دیگران]. - تهران : شرکت چاپ و نشر

۱۳۹۶ کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۶

۸۷ ص. : مصور (رنگی). - (آموزش فنی و حرفه ای؛ شماره درس ۳۸۵۵)

متون درسی رشته نمایش گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا : کمیسیون برنامه‌ریزی و تأییف کتاب‌های درسی رشته
نمایش دفتر تأییف کتاب‌های درسی فنی و حرفه ای و کارداش وزارت آموزش و پرورش.

۱. گریم. ۲. گریم سه‌بعدی. ۳. ماسک‌ها. الف. میهن، مهین. ب. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر

تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه ای و کارداش. ج. عنوان. د. فروست.

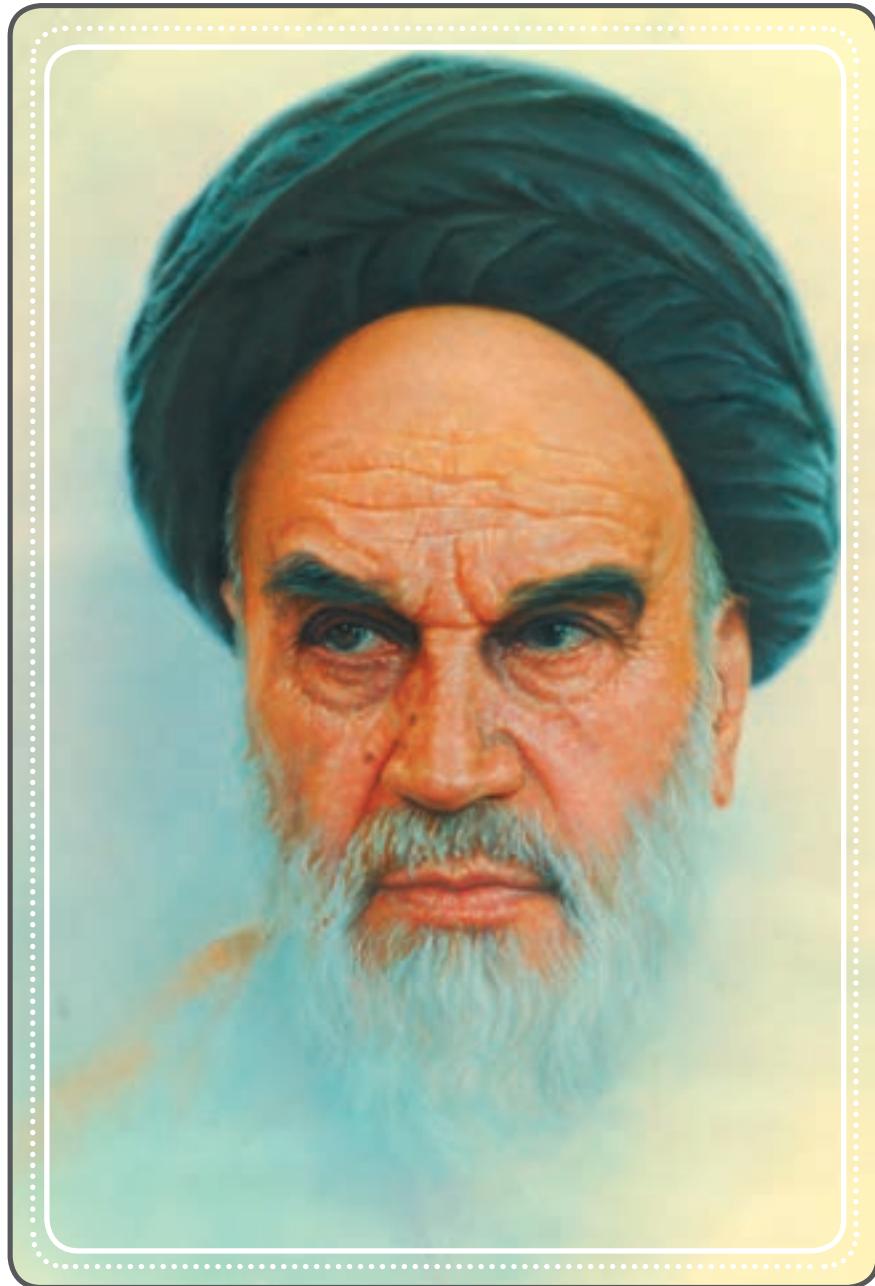

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	اصول و مبانی ماسک و گریم - ۴۸۵/۳
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تالیف :	دفتر تألیف کتاب‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
مجری :	دفتر آموزش و توسعه فعالیت‌های هنری معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تالیف :	قطب‌الدین صادقی، داریوش مؤدبیان، مهدی چوبینه، احمد نوری، ایرج حسنی‌راد و شادی جلیلیان (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
عیسی کشاورز، میترا استادقاسم و محسن سراجی (اعضای شورا)	
مہن میهن، فربنا نور شاعر حسینی و کامبیز مؤمن خانی (اعضای گروه تألیف)	
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	محمد عباسی (نوشتارگر طراح گرافیک) و صفحه‌آرا - محمدحسن عماری (طراح جلد)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان سماراء ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن :	۰۲۶۶، ۰۹۲۶، ۰۸۸۳۱۶۱-۹، دورنگار : ۰۹۲۶۰، ۰۹۲۶۰، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
و بگاه :	www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن : ۰۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۰۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۹۰۱۵-۳۷۵۱۵
چايخانه :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ چهارم ۱۳۹۶

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلحیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

اول باید اخلاصتان را قوی بکنید، ایمانتان را قوی بکنید،... و این اخلاص و ایمان، شما را تقویت می کند و روحیه شمارا بالا می برد و نیروی شما جوری می شود که هیچ قدرتی نمی تواند (با شما) مقابله کند.

امام خمینی

فهرست مطالب

مقدمه

۱	فصل اول : مبانی چهره‌پردازی
۲	۱-۱- تعاریف و کاربردها
۲	۱-۱-۱- چهره‌پردازی و صورتک به عنوان رشته هنری
۳	۱-۱-۲- چهره‌پردازی و صورتک به عنوان عامل فنی
۳	۱-۱-۳- مختصری از تاریخ صورتک و چهره‌پردازی در نمایش
۴	۱-۱-۴- انواع چهره‌پردازی
۶	۱-۲- وظایف طراح صورتک و سازنده آن
۷	۱-۲-۱- مجری سازنده صورتک
۷	۱-۲-۲- وظایف طراح چهره‌پردازی و مجری آن
۸	۱-۴- مواد و ابزار چهره‌پردازی
۸	۱-۴-۱- مواد چهره‌پردازی
۱۰	۱-۴-۲- ابزار چهره‌پردازی
۱۰	آزمون‌های فصل اول

۱۱	فصل دوم : صورتک در نمایش
۱۲	۲-۱- تاریخچه صورتک در نمایش
۱۲	۲-۱-۱- کشورهای اروپایی
۱۴	۲-۱-۲- ژاپن نمایش «نو»
۱۵	۲-۱-۳- ایران
۱۶	۲-۲- صورتک در نمایش‌های امروز جهان
۱۹	۲-۳- صورتک در سینما و تلویزیون
۲۰	آزمون‌های فصل دوم

۲۱	فصل سوم : طراحی و قالب‌گیری
۲۲	۳-۱- تعریف صورتک، انواع و کاربرد آن در نمایش
۲۵	۳-۲- قالب‌گیری از صورت بازیگر
۲۵	۳-۲-۱- قالب منفی
۲۵	۳-۲-۲- قالب مثبت
۲۶	آزمون‌های فصل سوم

فصل چهارم : ساخت صورتک

۲۷	۱-۴-۱-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۲۸	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۲۸	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۲۸	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۲۸	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۲۹	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۰	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۱	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۱	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۱	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۲	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۲	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۳	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۴	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۴	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۵	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۵	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۵	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۵	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۶	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۷	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۳۸	۱-۴-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
	آزمون های فصل چهارم

فصل پنجم : آناتومی صورت و شناخت چهره

۳۹	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۰	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۰	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۰	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۲	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۲	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۲	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۲	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۳	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۳	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۳	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
۴۶	۱-۵-۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰
	آزمون های فصل پنجم

فصل ششم : چهره‌پردازی

- ۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۰
۵۰
۵۰
۵۱
۵۱
۵۱
۵۱
۵۱
۵۱
۵۱
۵۲
۵۲
۵۲
۵۲
۵۲
۵۲
۵۳
۵۳
۵۳
۵۳
۵۳
۵۳
۵۴
۵۴
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۸
۵۸
۵۹
۶۰
- ۱-۶- تاریخچه چهره‌پردازی در نمایش
۲-۶- چهره‌پردازی و شخصیت‌پردازی در نمایش
۳-۶- شخصیت نمایشی
۴-۶- لاغر کردن
۵-۶- چاق
۶-۶- منفی
۷-۶- مثبت
۸-۶- معناد
۹-۶- بیمار
۱۰-۶- روش بیر کردن تا ۵۰ سالگی
۱۱-۶- نژادهای مختلف
۱۲-۶- سفیدپوست (اروپایی)
۱۳-۶- سیاهپوست
۱۴-۶- زردپوست
۱۵-۶- سرخپوست
۱۶-۶- نمایش کلاسیک
۱۷-۶- نمایش رومانتیک
۱۸-۶- نمایش واقعیت‌گرا یا رئالیسم
۱۹-۶- نمایش طبیعت‌گرا یا ناتورالیسم
۲۰-۶- نمایش نمادگرایی یا سمبولیسم
۲۱-۶- نمایش بیان‌گرایی اکسپرسیونیسم
۲۲-۶- نمایش فراواقعیت‌گرا یا سورئالیسم
۲۳-۶- نمایش گروتسک
۲۴-۶- نمایش پوچی
۲۵-۶- چهره‌پردازی در سینما و تلویزیون
۲۶-۶- مختصری از چهره‌پردازی برای سینما
۲۷-۶- چهره‌پردازی برای تلویزیون
۲۸-۶- شبیه‌سازی
آزمون‌های فصل ششم

فصل هفتم : طراحی، متعادل و نامتعادل‌سازی

- ۷۱- طراحی چهره‌پردازی روی کاغذ
۷۲- آماده‌سازی چهره بازیگر
۷۳- متعادل‌سازی و نامتعادل‌سازی چهره بازیگر
۷۴- متعادل و نامتعادل‌سازی بر کل بدن
آزمون‌های فصل هفتم

فصل هشتم : چهره‌پردازی با پودرهای رنگی، رنگ‌های روغنی و شناخت لاک‌ها

۶۱	۱-۸- شناخت شخصیت نمایش
۶۲	۲-۸- چهره‌پردازی با پودرهای رنگی
۶۳	۲-۸-۱- لوازم مورد نیاز
۶۳	۲-۸-۲- روش انجام کار
۶۴	۲-۸- چهره‌پردازی با رنگ روغن و شناخت لاک‌ها
۶۵	۴-۸- تمیز کردن چهره بازیگر
۶۶	آزمون‌های فصل هشتم

فصل نهم : آرایش موی سر، ریش و سبیل

۶۷	۱-۹- تاریخچه آرایش مو، ریش و سبیل
۶۸	۲-۹- مواد و ابزار بافت کلاه‌گیس، ریش و سبیل
۷۶	۳-۹- بافت کلاه‌گیس، ریش و سبیل
۷۶	۴-۹- بافتن مو به روی تور
۷۷	۵-۹- بافت کلاه‌گیس
۷۸	۴- چسباندن ریش و سبیل و نگهداری از آن
۷۹	۵-۹- ریش و سبیل و کریپه
۷۹	۶-۹- تمیز کردن کلاه‌گیس
۸۰	آزمون‌های فصل نهم

فصل دهم : تمییدهای ویژه چهره‌پردازی

۸۱	۱-۰- مواد و ابزار ایجاد ورم‌ها، بریدگی‌ها و زخم‌ها
۸۲	۲-۰- انواع زخم و بریدگی
۸۲	۲-۱- روش کار با مایع لاتکس
۸۲	۲-۲- تیوپلاست
۸۲	۲-۳- او.اس.پی
۸۲	۲-۴- پودر ژلاتین و پنبه
۸۳	۲-۵- خمیر پلاستو
۸۳	۲-۶- لاتکس و پنبه
۸۳	۲-۷- جای انگشت بریده
۸۳	۲-۸- کبودی (چشم مشت خورده)
۸۴	۳-۰- بیماری‌های پوستی و تاول‌ها
۸۶	آزمون‌های فصل دهم

۸۷

منابع

مقدمه

کتابی که در دست داردید، شامل ده فصل است که در جهت آموزش اصول و مبانی ماسک و گریم در نظر گرفته شده است. در هر فصل، مطالب در نهایت سادگی برای هنرجوی نوجوان شرح داده شده و سعی بر این بوده است که برای این گروه سنی، قابل فهم، و تمرین‌ها قابل اجرا باشد. چهره‌پردازی‌ها، در تصاویر، بر روی دو چهره دختر و پسر اجرا شده است. امید است هنرجویان علاقه‌مند، با مطالعه این کتاب و گذراندن بخش‌های نظری و عملی، با مبانی اولیه این رشته هنری – فنی آشنا شوند.